پالیسی آزادی‌های علمی

سال ۱۴۰۵ هـ.ش

فصل اول : احکام عمومی

ماده اول: مبنا

این پالیسی به منظور حمایت از آزادی‌های علمی اعضای کادر علمی، ارتقای کیفیت آموزش، تحقیق، نوآوری و توسعه فرهنگ علمی، مطابق احکام دین مقدس اسلام، قوانین نافذه افغانستان، لوایح و مقررات وزارت تحصیلات عالی، اساسنامه و مقررات داخلی پوهنتون سلام تدوین گردیده است.

ماده دوم: اهداف

این پالیسی اهداف ذیل را تعقیب می‌نماید:

1- حمایت از آزادی‌های علمی استادان.

2- تقویت استقلال علمی در تدریس و تحقیق.

3- ایجاد فضای آزاد، سالم و عادلانه علمی.

4- ارتقای کیفیت تدریس، تحقیق و خدمات اکادمیک.

5- حمایت از نوآوری، تولید علم و خلاقیت.

6- رعایت اصول اخلاق علمی و حقوق مالکیت فکری.

7- تعیین حدود و مسئولیت‌های استفاده از آزادی‌های علمی.

ماده سوم: تعریف آزادی علمی

آزادی علمی عبارت است از حق قانونی اعضای کادر علمی برای تدریس، تحقیق، تألیف، ترجمه، نشر آثار علمی، ارائه دیدگاه‌های تخصصی و مشارکت در فعالیت‌های علمی، بدون هرگونه فشار یا مداخله غیرقانونی، در چارچوب قوانین و مقررات نافذه.

فصل دوم : اصول آزادی‌های علمی

ماده چهارم : پوهنتون سلام متعهد است که:

1- استقلال علمی استادان را محترم بشمارد.

2- از آزادی تحقیق و پژوهش حمایت نماید.

3- زمینه دسترسی استادان به منابع معتبر علمی را فراهم سازد.

4- فضای آزاد برای بحث‌های علمی ایجاد نماید.

5- از حقوق معنوی و مالکیت فکری استادان حمایت کند.

6- در ارزیابی استادان عدالت، شفافیت و بی‌طرفی را رعایت نماید.

فصل سوم : حدود آزادی‌های علمی

ماده پنجم : آزادی‌های علمی در پوهنتون سلام دارای حدود مشخص بوده و استفاده از آن باید در چارچوب موارد ذیل صورت گیرد:

۱ . رعایت قوانین : آزادی علمی باید مطابق احکام دین مقدس اسلام، قوانین نافذه افغانستان، مقررات وزارت تحصیلات عالی، اساسنامه و لوایح داخلی پوهنتون اعمال گردد.

۲ . رعایت ارزش‌های اسلامی و اخلاق: هیچ فعالیت علمی نباید مغایر ارزش‌های اسلامی، اخلاق حرفه‌ای، کرامت انسانی و فرهنگ ملی باشد.

۳ . رعایت حقوق دیگران: آزادی علمی نباید باعث توهین، تبعیض، تحقیر، افترا، تهدید یا نقض حقوق استادان، محصلان و کارمندان گردد.

۴ . استقلال علمی: استاد در انتخاب روش تدریس، منابع علمی، شیوه ارزیابی، موضوع تحقیق، مقاله، سمینار و کنفرانس علمی آزاد است؛ مشروط بر اینکه نصاب و معیارهای علمی پوهنتون رعایت گردد.

۵ . ممنوعیت سوءاستفاده: استفاده از آزادی علمی برای تبلیغات حزبی، سیاسی، قومی، سمتی، زبانی یا مذهبی در محیط آموزشی ممنوع است.

۶ . رعایت امانت علمی: تمامی آثار علمی باید مطابق اصول امانت علمی تهیه گردد و هرگونه سرقت علمی(Plagiarism) ، جعل، تحریف یا استفاده غیرمجاز از آثار دیگران ممنوع است.

۷ . حفظ محرمانگی: افشای اسناد محرمانه پوهنتون، اطلاعات شخصی محصلان یا اسناد اداری تحت عنوان آزادی علمی مجاز نیست.

۸ . نظم اکادمیک: آزادی علمی نباید موجب اخلال در نظم آموزشی، امتحانات، فعالیت‌های پژوهشی یا اعتبار علمی پوهنتون گردد.

۹ . آزادی بیان علمی: استادان حق دارند دیدگاه‌های علمی و تخصصی خود را آزادانه مطرح نمایند، مشروط بر اینکه مستند، علمی، محترمانه و مبتنی بر شواهد باشد.

فصل چهارم : حقوق اعضای کادرعلمی

اعضای کادر علمی حق دارند:

1- روش تدریس مناسب انتخاب نمایند.

2- منابع معتبر علمی معرفی کنند.

3- موضوعات پژوهشی خود را انتخاب نمایند.

4- مقاله، کتاب و آثار علمی منتشر نمایند.

5- در کنفرانس‌ها، سمینارها و برنامه‌های علمی اشتراک کنند.

6- نظریات علمی خود را در جلسات دیپارتمنت، پوهنځی و شورای علمی آزادانه بیان نمایند.

7- از حقوق مالکیت فکری برخوردار باشند.

فصل پنجم: مسئولیت‌های اعضای کادرعلمی

اعضای کادر علمی مکلف‌اند:

1- قوانین و مقررات وزارت تحصیلات عالی را رعایت نمایند.

2- اصول اخلاق حرفه‌ای را حفظ کنند.

3- از آزادی علمی در جهت ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش استفاده نمایند.

4- از هرگونه تبعیض، فساد، جعل و سرقت علمی خودداری نمایند.

5- به ارزش‌های اسلامی، فرهنگ ملی و حقوق دیگران احترام بگذارند.

فصل ششم: مسئولیت‌های پوهنتون

پوهنتون سلام متعهد است:

1- از آزادی علمی استادان حمایت نماید.

2- محیط علمی امن و عادلانه ایجاد کند.

3- امکانات تحقیق و پژوهش را توسعه دهد.

4- از انتشار آثار علمی حمایت نماید.

5- شکایات مرتبط با آزادی علمی را از طریق کمیته سمع شکایات رسیدگی نماید.

6- از هرگونه فشار یا محدودیت غیرقانونی بر فعالیت‌های علمی جلوگیری کند.

فصل هفتم : نظارت بر اجرای پالیسی

اجرای این پالیسی توسط مراجع ذیل نظارت می‌شود:

1- معاونیت علمی

2- آمریت استادان

3- آمران دیپارتمنت‌ها

4- کمیته ارتقای کیفیت

5- شورای علمی

6- کمیته سمع شکایات استادان

فصل هشتم : اسناد و شواهد

به منظور اثبات اجرای این پالیسی، اسناد ذیل نگهداری می‌شود:

1- فورم‌های ارزیابی استادان

2- گزارش‌های نظارت از آزادی‌های علمی

3- گزارش‌های کمیته ارتقای کیفیت

4- صورت‌جلسات دیپارتمنت و شورای علمی
5- اسناد کنفرانس‌ها، سمینارها و مقالات علمی
6- گزارش رسیدگی به شکایات
7- پلان‌های بهبود کیفیت آموزشی و پژوهشی
8- شواهد نشر پالیسی در وب‌سایت پوهنتون

فصل نهم : احکام نهایی

1- این پالیسی پس از تصویب شورای علمی پوهنتون سلام نافذ می‌گردد.
2- هرگونه تعدیل در این پالیسی با پیشنهاد معاونیت علمی و تصویب شورای علمی امکان‌پذیر است.
3- تمامی واحدهای اکادمیک و اداری مکلف به رعایت مفاد این پالیسی می‌باشند.
4- آمریت استادان مسئول پیگیری و نظارت بر حسن اجرای این پالیسی است.

پرتوکول شماره (166) تاریخ :23/ 12/ ۱۴۰۴ هـ.ش

موضوع: تصویب پالیسی آزادی‌های علمی پوهنتون سلام

جلسه شورای علمی پوهنتون سلام شعبه کندز به ریاست محترم رئیس پوهنتون و با حضور اعضای شورای علمی در تاریخ فوق برگزار گردید. در این جلسه، پالیسی آزادی‌های علمی که توسط آمریت استادان و معاونیت علمی تهیه گردیده بود، مورد بحث و بررسی همه‌جانبه قرار گرفت. اعضای شورای علمی پس از بحث و تبادل نظر، پالیسی مذکور را مطابق قوانین و مقررات وزارت تحصیلات عالی، معیارهای تضمین کیفیت و اهداف اکادمیک پوهنتون، **به اتفاق آراء تصویب** نمودند.